

Historia

Kościół N. Maryi w Portyku na Campitelli, wznosi się na terenie dzielnicy Świętego Anioła, która rozciągnęła się, po wyburzeniach poczynionych wokół Teatru Marcellusa w latach trzydziestych, na części dzielnicy Campitelli i Ripa.

17.07.524: Objawienie Maryi, w portyku pałacu Świętej Galli, bogatej dziedziczki rodzin Simmachi i Aureli, podczas posiłku z biednymi. Na miejscu usytuowanym pomiędzy aktualnym Monte Savello i Świątynią Portuno (lub Bogini Szczęścia) znajdują się początki Kościoła i kultu N.M.P w Portyku, przez wieki punkt odniesienia dla Papieży i Ludu Rzymskiego.

w 1217: Papież Honoriusz III konsekruje pobliski kościół N. Maryi na Campitelli.

14.08.1601: Klemens VIII, powierza Świętemu Janowi Leonardi i jego zakonnikom, zakonu Matki Bożej, opiekę N.M.P w Portyku, a w styczniu 1618 także pobliski kościół N. Maryi na Campitelli, który zostanie natychmiast zburzony, powiększony i konsekrowany w 1648 przez Kard. Marka Antoniego Franciotti.

8.12.1656: W Rzymie szaleje epidemia dżumy. Święta Kongregacja Zdrowia, dla uniknięcia zarażeń, nakazuje zamknięcie Kościoła, gdzie tłum przybywa dniem i nocą. Konserwatorzy Ludu Rzymskiego 8.12.1656 za wcześniejszym przyzwoleniem uzyskanym od Aleksandra VII, składają ślub Madonnie z Portyku, iż odnowią świątynię dla przyjęcia ze czcią Święty Obraz.

W 1658 Aleksander VII lokalizuje w S.Maria in Campitelli, miejsce godne obrazu, uważanego za cudowny w walce z dżumą i będący przedmiotem kultu mas. Postanawia odbudowę świątyni ex novo. 29.09.1660 kładzie pierwszy kamień i powierza projekt architektowi C. Rainaldi.

14.01.1662: Aleksander VII przenosi cudowny obraz do nowego Sanktuarium jeszcze w fazie konstrukcji i gromadzi w jednym domu dwie Wspólnoty zakonne.

W 1665-67: Konstrukcja fasady dzieła tego samego architekta C. Rainaldi. Aleksander VII nadaje św. Maryi w Portyku tytuł „Romanae Portus Securitat”.

1667-69: Klemens IX przenosi Diakonię kardynalską z Kościoła św. Galli (dawna S.Maria In Portico, zburzona później w 1936 dla aktualnego usystematyzowania urbanistycznego).

W 1703: Uroczysty ślub, uczyniony w Kościele przez Konserwatorów Ludu Rzymskiego podczas katastroficznego trzęsienia ziemi, zobowiązuje rzymian do wieczystego postu i abstynencji w dniu 1 lutego, w wigilię Oczyszczenia N.M.P. Ślub zawieszony przed II wojną światową.

W 1728: Kard. P. Aldobrandi konsekruje Kościół i otwiera nową zakrystię.

30.05.1737: Konsekracja ołtarza głównego, zbudowanego według projektu M. Specchi.

W XVIII w.: Jakub III Stuart, ojciec Kard. Henryka księcia Yorku, ustanawia „modlitwę wieczystą”, do dziś praktykowaną, o powrót Anglii do wiary katolickiej.

Fasada

1. Fasada z trawertynu z Tivoli, C.Rainaldiego (XVIII w.), dzieli się na dwa porządki, korynckie i kompozytowe.

Zasadniczą charakterystyką fasady są dwie nisze, jedna wewnątrz drugiej, obie na dwa piętra. Charakter baroku rzymskiego wyrażony jest w mocno wystających frontonach, w wielkich i ciężkich formach i w szerokim użyciu kolumn i semikolumn.

Kolokacja dwóch pilasterów należących zarówno do Kościoła jak i do kamienic, pozwoliła na wzajemne przenikanie się struktur przylegających; przykład fasad cortoneskich rzuca na scenę urbanistyczną centralny rozalit (wypukłość architektoniczną) nieregularny, uformowany transeptu podwójnych par kolumn i przerwanym tympanonem na szczycie. Wielka kopuła zamyka projekt owalnej świątyni.

Krata zamykająca troje drzwi wejściowych pochodzi z 1902 roku.

Dzwonnica w formie żagla z czterema dzwonami ulanymi w 1927 roku.

Wnętrze

Pośród kościołów Rzymu, tej konstrukcji zarezerwowane jest szczególne miejsce, ze względu na jej sceniczny charakter: wewnątrz zrealizowane na planie nieregularnym, zwężającym się w kierunku ołtarza głównego, transeptu nie w kierunku wejścia i nawa ze sklepieniem kolebkowym. Dwadzieścia cztery kolumny korynckie, w jednej trzeciej wysokości z marmuru z Kararry, z dwunastoma umiejscowionymi pod kopułą kierują wzrok od wejścia w stronę przestrzeni bocznych kaplic i Świętego Obrazu, przechowywanego w absydzie. Kopuła jest oświetlona sześcioma wielkimi, owalnymi oknami; w pozostającym na osi z bramą wejściową zostały wmurowane dwa kłocce alabastru kotonino, które o zachodzie słońca, pod wpływem promieni słonecznych, przybierają kolor osobliwego różowego światła. W czterech pióropuszcach przy kopule znajdują się złożone inskrypcje, zaczerpnięte z Biblii i odnoszące się do N.M.P. Herby Chiggi i miasta Rzymu przypominają, że budynek został wzniesiony na skutek ślubu Ludu Rzymskiego i z woli Papieża. Skrót grecki „mi-ro” oraz „thetapsilon”, powtarzający się w kościele, stanowią herb Kleryków Regularnych Matki Bożej (MP-OY). Boczne kaplice zostały ufundowane przez niektóre rodziny rzymskie, które umieściły w nich swe monumenty nagrobne. Posadzka w marmurze z Kararry została odnowiona w 1857 r. dzięki wsparciu Piusa IX.

2. Wielkie organy skonstruowane w Austrii (1909).

3. Monument Mons. Franciszka Nardi, nieznanego autora (1877).

Skrzyżowanie transeptu z nawą

10. Kaplica świętych relikwii: różne relikwie świętych. Przenośny ołtarz św. Grzegorza z Nazjanzu, dzieło „Gregorius’a aurifex” i stauroteca, tegoż samego (w relikwiarzu z XIV w.) są przechowywane w skarbcu wspólnoty.

11. Ołtarz główny: zaprojektowany przez M. Specchi (1737), nisza z kolumn spiralnych, wykonana przez E. Ferrata (XVII w.) dla cudownego Obrazu N.M.P. w Portyku (płytką złożonego srebra, z emaliowanymi wypełnieniami, być może reprodukcja z XI w.). W szczycie absydy: Aleksander VII ofiarowuje Maryi model kościoła, fresk P. Conti (1925).

Lewy bok kościoła

14-15. Boczne wejście do Kościoła i dawna zakrystia: (aktualna Sala Baldini): rzeźbiona ława z drzewa orzechowego, pochodząca z Bazyliki Liberianańskiej (XVII w.).

16. Kaplica św. Pawła: dawniej rodziny Capizzuchi, później Ruspoli a następnie Colonna; zaprojektowana przez M.D. Rossì. W ołtarzu nawrócenie św. Pawła, autorstwa L. Geminiani (1685-90); sklepienie: freski Riccioliniego: na łuku, aniołowie F. Carcaniego (XVII-XVIII w.).

17. Kaplica św. Jana Leonardi: wcześniej św. Jana Chrzyciela, zaprojektowana przez Giambattista Contini. W ołtarzu: obraz świętego autorstwa C. Sozzi (1860) a pod mensą cenna urna z jego ciałem. Rzeźby aniołów i freski na sklepieniu, autorstwa G. Calandrucci (XVII-XVIII w.).

18. Kaplica św. Józefa: rodziny Albertoni-Paluzzi a później Altieri, zaprojektowana przez S. Cipriani. W ołtarzu, płaskorzeźba, wyk. przez L. Ottoni. Ściany: wystawne monumenty rodz. Altieri, autorstwa Mazzuoli. Na sklepieniu Wniebowzięcie, G. Passeri (XVII-XVIII w.).

Prawy bok kościoła

4. Baptysterium: Chrzt Jezusa, kopia współczesna C. Marrata. Na ścianach dwa tabernakula z XV w. (cyboria i miejsce przechowywania olei świętych).

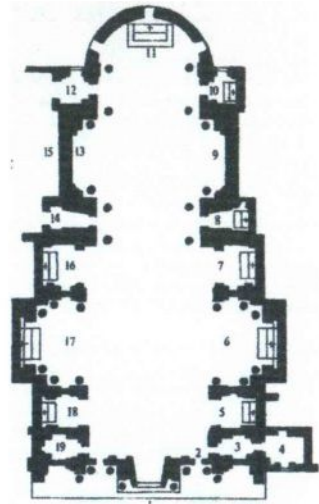
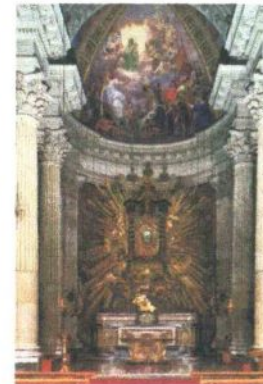
5. Kaplica św. Michała: wcześniej Krzyża. W 1729 papież Benedykt XIII przekazuje ją w opiekę Kolegium Prokuratorów Świętych Pałaców Apostolskich, które to dedykuje kaplicę swemu patronowi św. Michałowi; dzieło S. Conca (1725-35).

6. Kaplica św. Anny: istniejąca wcześniej w Kościele Portyku została ponownie zaprojektowana przez architekta C. Rainaldi. Nastawa ołtarza jest wkomponowana w bogatą ramę z czerwonego jaspisu i podtrzymywana w podstawie przez dwa kłęzące anioły z marmuru; w połowie dwa latające amorki z marmuru, dzieła L. Ottoni (XVII w.) i na szczycie następne dwa ze stiuku, podtrzymujące koronę, autorstwa M. Magna (XVII w.), F. Cavallini (XVII w.), F. Baratta (XVI-XVII w.). Sklepienie: obraz przedstawiający Powołanie Maryi, pędzla L. Giordano, 1685. naprzeciw ołtarza odlew ołtarza Apolla, pierwszy ołtarz starożytnego kościoła N.M.P. w Portyku (oryginał znajduje się w Kościele św. Galli, przy via Ostiense).

7. Kaplica św. Mikołaja z Bari: patronatu rodziny Muti, a następnie Bussi-Massimo. W ołtarzu Maryja ze świętymi Janem Chrzycielem i Mikołajem, autor nieznanymi, (pocz. XIX w.).

8. Kaplica św. Zyty lub Jezusa umarłego: św. Zyta, autor nieznanymi, (XVII w.).

9. Monument Kard. B. Pacca: autorstwa F. Pettrich (1863).

Św. Jan Leonardi i Zakon Matki Bożej (Leoniani)

Św. Jan Leonardi urodził się w Diecimo w 1541 r., syn Jakuba i Joanny Lippi. Zmarł w Rzymie w 1609 i został kanonizowany przez Piusa XI w Wielkanoc 1938 r. Pracując jako aptekarz spotykał członków Towarzystwa Kolombinów. Bohater silnej reakcji katolickiej przeciw szerzącemu się luteranizmowi w Republice Lukki. W 1571 dokonuje radykalnego wyboru życia w kapłaństwie i trzy lata później zakłada Kongregację Księży Reformatorów, która później przyjmie nazwę ostateczną Zakonu Matki Bożej. W 1580 mała wspólnota opuszcza Kościół Róży, by przenieść się do Kościoła S. Maria Corteorlandini. W 1621 Papież Grzegorz XV podniósł instytut do rangi Zakonu, po krótkim związaniu się ze zgromadzeniem Scolopinów, założonych przez św. Józefa Calasanzio. Zainteresowanie młodymi generacjami spowodowało założenie przez Leonardiego Towarzystwa Doktryny Chrześcijańskiej, dla katechizacji dzieci oraz publikację jednego z pierwszych podręczników katechezy - prostego i przejrzystego.

Swoją wierność papieżowi przypłacił wygnaniem, ze względu na częste konflikty ze środowiskami lukkańczyków zadowolonych z niezgody religijnej.

Od 1592 do 1601 Leonardi został wysłany do Sanktuarium Madonny dell'Arco, jako administrator apostołski i zreformował, na zlecenie Klemensa VIII, Kongregację Benedyktynów z Montevergine, zwizytował natomiast wspólnotę z Vallombrosa i Sług Maryi z Florencji.

Około 1607-08 r. daje początek Kolegium Rozkrzewiania Wiary, wraz z Mons. Vives.

Pod wpływem Soboru Trydenckiego, św. Jan Leonardi, dostrzegł konieczność rozszerzania odnowy kościelnej bez względu na ograniczenia kulturowe czy geograficzne. To znalazło oddźwięk w liturgii, pobożności maryjnej, w katechezie oraz w głębokim zapale misyjnym głoszenia Ewangelii na terenach misyjnych.

Leonardini

Wierni mandatowi świętego Założyciela, są dziś zaangażowani przeważnie w duszpasterstwie parafialnym, ożywieni pragnieniem misyjności w służbie Kościoła. Świadectwem tej żywotności są biblioteki: w Lukka - wliczona dziś do zbiorów dziedzictwa narodowego i wspólnoty w Rzymie. Uczniowie Leonardiego pracują w Neapolu w przepięknych kościołach Maryi w Portyku w Chiaia, św. Brygidy w Toledo; w Lukka w Kościele S. M. Corteorlandini; w Rzymie w kościołach S. M. in Portico in Campitelli i św. Jana Leonardiego; w Gallipoli w kościele Najświętszego Serca; w S. Ferdinando z Apulii w kościele M. B. Różańcowej oraz w Lariano w kościele M.B. Intemerata.

Wyraźny jest apostołat podejmowany w Chile otaczający opieką dzieci porzucone, budowane są centra terapeutyczne dla chorych na AIDS, utrzymywany jest bezpośredni kontakt z uniwersytetami w kręgu kulturalnym AGORA, oraz w apostołstwie pięciu parafii. W Indiach w regionie Tamil Nadu, Leonardini oprócz zadań parafialnych i na polu socjalnym, w domu Arulagam, lub lepiej domu Jana, zamieszkują aspiranci, nowicjusze i zakonnicy. W domu Amalagam (Madurai), inaczej Domu Niepokalanej, przebywają studenci filozofii. W Nigerii jest w budowie seminarium, gdzie znajdują miejsce młodzieńcy, którzy poprosili o przyjęcie do Zakonu, by dzielić charyzmat misyjny Założyciela.

Rocznice i celebracje liturgiczne

19 stycznia: rocznica poświęcenia kościoła.

2 lutego: wspomnienie ślubu miasta Rzymu Maryi w Portyku.

17 lipca: święto objawienia Madonny w portyku św. Galli.

9 października: święto św. Jana Leonardiego, Założyciela Kleryków Regularnych Matki Bożej i Współzałożyciela Kongregacji ds. Ewangelizacji świata.

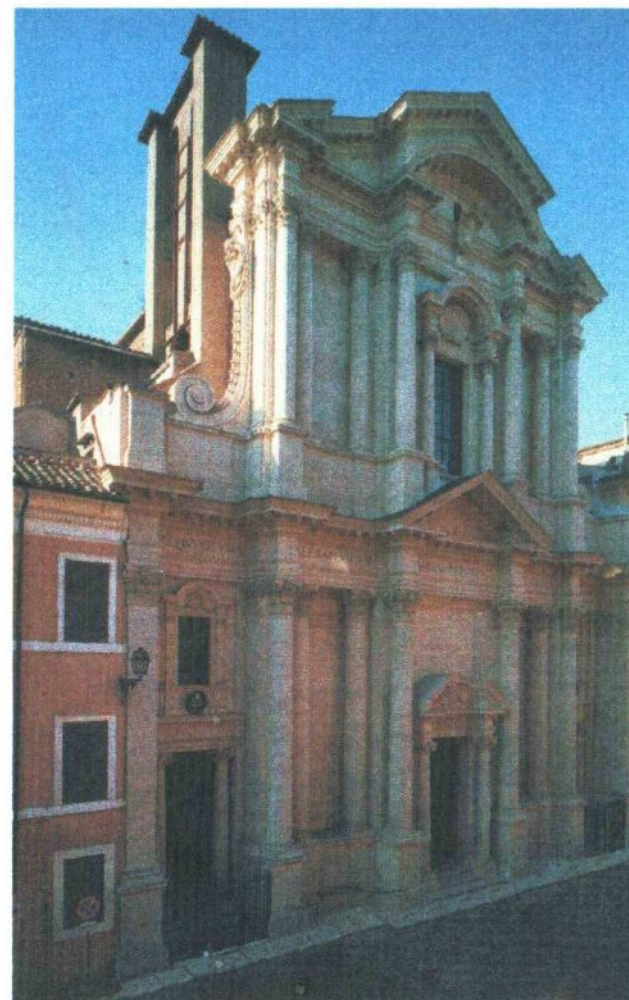
Kościół będąc parafią i Diakonią kardynalską, jest otwarty codziennie od 7.00 do 19.30.

Godziny Mszy św.:

Dni zwykłe: 7.30; 18.30

Święta: 7.30; 10.00 (suma); 12.00;
15.30 (w jęz. rumuńskim); 18.30

Najświętsza Maryja w Portyku w Campitelli

Informacje historyczne

Pizza Campitelli, 9 - 00186 Roma

Tel. i faks 0668803978

e-mail:

SantaMariainPortico@VicariatusUrbis.org